

disse umuligt kan gaae sin fande og naturlige Gang, bliver Friheden da ikke indskrænket ved en Lov som denne? Og dersom der under Forhold som de nærværende er Fare for os fra tydske Side, naar vi vedtage denne Lov, uden at have den stærke Genhed, som Udvalget altid har anseet nødvendig for at værne os mod Overgreb, lider da ikke vor Selvstændighed under et Forhold af denne Natur? — Den høitærede Minister henvisste til tidligere Forhandlinger i denne Sag og navnlig til Stændernes Virksomhed, deres Fordringer om Toldgrændsens Forlæggelse til Elben. Jeg har gjennemgaaet den jydskke Stænderforsamlings Virksomhed i denne Retning — den roeskildske har, saavidt jeg veed, ikke udtalt sig over Spørgsmaalet. Sagen stiller sig da saaledes: I Maret 1838 fremkom der et Forslag om Toldudjævning mellem Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen og Danmark, dette blev forkastet med 34 Stemmer imod 11. I Maret 1840 fremkom der atter et Forslag af samme Natur; men dette blev forkastet med 25 Stemmer mod 19. Jeg minder Forsamlingen om, at det var Forslag om Toldgrændsens Forlæggelse til Elben. I Maret 1842 derimod fremkom der et Forslag af Møller Wolff om Toldgrændsens Forlæggelse til Eideren. Forsamlingen besluttede eenstemmig med 43 Stemmer at indstille til Hans Majestæt, at han vilde henvende sin Omsorg for, at de Hindringer, der vare for Ophævelsen af Toldgrændsen mellem Danmark, snarest muligt maatte bortryddes. Saaledes staaer Sagen, jeg erindrer ikke, at den senere har været under Forhandling. Jeg maa altsaa berigtige den høitærede Ministers Udtalelser i denne Henseende.

Den høitærede Finantsminister erklærede igaar, at han fra Udvalgets Side fordrede en Forklaring af de Ord, som findes i Betænkningen om at indpode fremmede Tanker i vore Love og endogsaa lade den fremmede Tanke faae Indflydelse paa Udførelsesmaaden. Jeg kan ikke forklare det anderledes og bedre, end ved at henholde mig til de Uttringer, som fremkom fra begge de ærede Ministers Side. Hvis jeg ikke tog fejl, blev der deels sagt, at den Lov var en Fuldstændiggjørelse af den Politikk, som

Europa ventede, deels erklæredes den som en Folge af den europæiske Politikk i Forholdet til os. Altsaa: der er en fremmed Tanke indpodet i dette Tilfælde i Loven; thi hvad er det Andet end en fremmed Tanke, som træder frem, naar Europas Duffer fremhæves som en meget væsentlig Bevæggrund for os, til at gaae ind paa Loven. Men jeg gaaer et Skridt videre, der blev sagt, at Europas Uvillie let kunde vækkes, — jeg troer, at Ordene lode saa, ialfald var Meningen den, det kan blive modsagt, hvis jeg ikke opfattede det rigtigt, — at, siger jeg, Europas Uvillie kunde vækkes ved Bedømmelsen af Rigsdagen, dersom Regeringens Forslag blev forkastet. Men her er kun Tale om at forkaste den øieblikkelige Udførelse, her er altsaa, og saaledes er det, jeg forstaaer Ordene i Betænkningen, virkelig indpodet i Loven først den fremmede Tanke, og derefter bliver den fremmede Tanke anført som en Nødvendighed for at antage Loven i den Tilstand, hvori den netop er, og til den Tid, den tilfældigvis er forelagt. Naar derfor den høitærede Finantsminister sagde, idet han anerkjendte Rigsdagens Moderation under sin tidligere Virksomhed, at den vilde svigte denne Moderation, at han ikke længere kunde give den dette gode Vidnesbyrd; — da maa jeg spørge, om han, som netop føler sig saaret og haardt berørt ved disse Udtalelser i Udvalgets Betænkning, ikke ganske naturlig kan gaae ind paa den Tanke, der maa ligge til Grund for Forsamlingens Betænkneligheder? Er det billigt og retfærdigt at sige til en Forsamling, at den mangler Moderation, fordi den ikke ubetinget i alle Punkter vil gaae ind paa den Fordring der gjøres (Hør!)? Den ærede Minister sagde, jeg troer det var hans Ord, at han vilde bruge de grundlovmæssige Midler, der laa i Regeringens Hænder for at sætte Loven, som den er, igjennem. Jeg kan hverken appellere til grundlovmæssige Midler eller til europæisk Nødvendighed; men jeg appellerer til Enhvers samvittighedsfulde Overbeviisning i denne Sag. Jeg haaber, at Loven maa blive bedømt alene i og for sig, og at man vil erkjende det i sin Orden, at Forsamlingen handler ene efter Overbeviisning, og stiller den imod de Trudsel, der saaledes ere hentastede (Hør!).